

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autorka: Lucie Zmatlíková

Název práce: Přínosy komunitních zahrad. Příklad dobré praxe komunitní zahrady *DivyZná* DD Krásná Lípa

Vedoucí BP: Mgr. Eliška Hudcová, Ph.D.

Kritéria hodnocení:	Hodnocení (1 – 4): 1 = nejlepší 4 = nejhorší
Odůvodnění relevance tématu vzhledem k oboru sociální a pastorační práce	1
Lucie Zmatlíková se ve své bakalářské práci věnuje tématu komunitních zahrad, jejich významu a přínosu. Ty následně zkoumá na jediné komunitní zahradě při dětském domově v Krásné Lípě. Uvádí téma do souvislosti se sociální prací a obdobně teoretický základ se vztahuje ke konceptům užívaným v oboru. Téma je tak relevantní pro studovaný obor a je dobře zdůvodněno.	
Kvalita teoretického/konceptuálního rámce práce	2
<p>Teoretická část je rozdělena na dvě části. V první autorka obecně popisuje, co je komunitní zahrada, jaké mohou a mohou být důvody pro její založení, jaký je její význam a přínos, jejich typologie, přínosy zahradničení, velmi krátce se zmiňuje o jejich stavu v ČR. Vychází přitom převážně ze zahraniční literatury, což je chvályhodné, neboť obvykle se v českých akademických pracích setkáme s literaturou typu Haubehofer a kol. (2010), nebo diplomové práce Jany Dvořáčkové. Na druhou stranu opomíjí nedávno publikovanou metodickou literaturu (Chaloupky o.p.s. 2020). Také zde není jasněji definovaná komunita a komunitní práce (viz např. Matoušek 2003, Gojová 2006 či Šťastná 2020).</p> <p>Skutečná teoretická východiska naznačuje ve druhé kapitole: ekologickou teorii (Bronfenbrenner 1977), koncept přirozeného světa J. Patočky interpretovaný převážně Matouškem (2007, 2010) a koncept zplnomocnění – empowerment a participaci. Teorie jsou zde uvedeny jako určité hypotézy, jejichž „platnost“ autorka porovnává se skutečností, s níž se setkává při pozorování komunitní zahrady a získávání dalších dat z tohoto místa.</p> <p>Lucie Zmatlíková zvolila tyto konceptuální rámce pro tvorbu předpokladů, které mohou v prostředí komunitních zahrad fungovat. Vlastně je v tomto pojetí odvážná a její postup je třeba ocenit vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci. Je otázka, zdali je zvolený koncept vždy srozumitelně uchopen, některá vyjádření by chtěla hlubší vysvětlení, především koncept přirozeného světa (kap. 2.2).</p> <p>Teoretický rámec je relevantní vzhledem k tématu práce. Koncept empowerment a participace se stále hojněji využívá v sociální práci, jeho počátky se v souvislosti se sociální prací počítají podobně jako v případě ekologických teorií do 60.-70. let minulého století.</p> <p>Studentka využila zahraniční literaturu (AJ), což hodnotím pozitivně.</p> <p>Teoretická část zabírá zhruba polovinu celé bakalářské práce, tedy odpovídá doporučenému poměru textu bakalářské práce.</p>	
Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz	1
Lucie Zmatlíková uvádí celkové cíle práce v úvodu (s. 11), kde staví do souvislosti budování, práci, pobyt v komunitní zahradě s navazováním vztahů, inkluzí, vzděláváním a participací. Cíle má jak popisné, tak analytické. Částečně chce také prozkoumat vhodnost vybraných teorií při poznávání konkrétní komunitní zahrady při dětském domově <i>DivyZná</i> v Krásné Lípě. K cílům se znovu vrací na s. 37, v kde se již zaměřuje jen empirickou část. Formulované cíle jsou konkrétní a jasné, odpovídají tématu i jejímu konceptuálnímu rámci.	
Metody získávání a analýzy dat a jejich použití	1
<i>zdůvodněny a realizovány v rámci výzkumu vzhledem k výzkumným otázkám? Jsou diskutovány limity výzkumu a jeho etické aspekty?</i>	

Studijní program Sociální a pastorační práce
Evangelická teologická fakulta
Univerzita Karlova

<p>Bakalářská práce obsahuje krátkou metodologickou část, v níž vysvětluje volbu výzkumného designu – případové studie, kde případem je komunitní zahrada <i>DivyZná</i> v Krásné Lípě. Protože se snaží zodpovědět na výzkumné otázky plynoucí ze zájmu o prozkoumání fenoménu konkrétní komunitní zahrady, je tento výzkumný rámec adekvátní a odpovídají mu i zvolené techniky sběru dat. V metodologické části mohla být lépe popsána metoda analýzy. Rovněž vzorek mohl být bohatší, pozorování četnější, mohlo být vedeno víc rozhovorů. Na druhou stranu se autorka nebála zahrnout i obrazový materiál různého charakteru, tedy nejen fotografie prostoru, ale také projektovou dokumentaci či tvorbu dětí. Autorka však sama reflektuje, že by mohl být objem vzorku větší. Tento datový set v analytické části následně rozčlenila do podkapitol, které tvoří tematické celky rozděleny dle otázek v empirické části. Ve shrnutí (s. 53) autorka realisticky a správně poznamenává, že její „výzkum“ není reprezentativní, že jde o „drobnou studii“, z níž nelze vyvozovat žádné významné závěry.</p>	
Kvalita závěrů práce	1-2
<p>Stanovené cíle bakalářské byly jednak popisné – o komunitních zahradách a možných uvažovaných teoriích s vazbou na tento fenomén, jednak explanační, tedy jak prostřednictvím vybrané teorie rozumí a vysvětluje vybraný jev v testu s porovnávanou realitou. Autorka došla k závěru, že ne všechny popisované typologie komunitních zahrad a jejich přínosy se projevují i v jí vybraném případě. Například pěstování zeleniny a její zelinářský užitek v případě <i>DivyZná</i> není jejím hlavním účelem a například teorie nepopisovala příležitost opustit digitální svět. Hodně akcentovala význam zplnomocnění a empowerment. Někdy autorka až umě přitakávala vybraným teoretickým rámcům. Na druhou stranu bylo zajímavé, že za nápadem založení se objevily i další přístupy, totiž teorie attachmentu a hostitelské péče.</p> <p>Za zmínku také stojí, že za vznikem komunitní zahrady nebyla tzv. bottom-up iniciativa lidí žijících v konkrétním místě, kteří by bažili po společné činnosti v zahradě, ale iniciátorkou byla ředitelka dětského domova. Tedy se jedná o top-down akci, kde se však podařilo částečně zapojit děti, tedy podpořit jejich kompetence a samostatnost. Je otázkou, nakolik byla využitelná teorie přirozeného světa, tak jak byla popsána v bc. práci.</p>	
Práce se zdroji	1-2
<p>V bakalářské práci je udržen jednotný standard odkazování na literaturu a prameny, v seznamu literatury studentka uvádí ISBN. Studentka využila i cizojazyčnou literaturu (AJ). Studentka mohla věnovat krátkou kapitolu o využitých zdrojích, na základě jaké logiky byly vybrány, z jakého vzorku, jak s nimi autorka pracovala pro naplnění cíle své práce. Práce obsahuje seznam zkratk a seznam obrázků. V poznámkách pod čarou mělo být uvedeno datum užití informace z webové stránky, pokud šlo o internetový zdroj.</p>	
Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava	1
<p><i>Je práce vhodně strukturovaná? Odpovídá formulační i gramatická úroveň magisterské práci?</i></p> <p>Bakalářská práce je standardně a přehledně strukturována na úvod, tři hlavní kapitoly a závěr. Po formální stránce je naprosto v pořádku, jsou správně hierarchicky číslovány kapitoly a podkapitoly, stejně jako očíslovány obrázky. To platí rovněž pro gramatickou úroveň práce, nenalezla jsem žádné větší nedostatky. S formulacemi si autorka bez problémů poradila, někdy je ale znát, že je text přebírán z dříve vypracované školní práce, nebo příliš nekriticky přejímá jazyk autorů, z nichž čerpá.</p>	

Celková známka před obhajobou:

B

Otázky k obhajobě:

1. Zajímala by mě Vaše motivace pro volbu tématu ke zpracování bakalářské práce. Jak jste komunitní zahradu objevila? Co pro Vás osobně znamená? Máte sama zahradu?
2. Jaký je další rozvoj zahrady? Nevíte, je-li začleněna do sítě komunitních zahrad v ČR? Byla inspirací pro další školská zařízení náhradní výchovné péče? Nalezla jste od doby vzniku KZ *DivyZná* jiný takový příklad?

**Studijní program Sociální a pastorační práce
Evangelická teologická fakulta
Univerzita Karlova**

Celkové vyjádření/komentář vedoucí práce:

Bakalářskou práci Lucie Zmatlíkové jsem si se zájmem přečetla. Hodnotím ji pozitivně především co do odvahy vybrat si teoretické rámce, které zkoumá na příkladu konkrétního fenoménu – komunitní zahrady při dětském domově. Popsané teorie by v mnoha ohledech mohly být lépe formulované, některé věty lépe vysvětlené. V závěru se objevují pojmy jako „výchova k občanství“, solidarita, dialog a další, které by si zasloužily hlubší analýzu. Na práci oceňuji, že se autorka nebála využít obrazovou analýzu jako jednu z metod výzkumné práce a vůbec kombinovala v empirické části vícero typu dat. Lucie také objevila literaturu, která v této problematice v České republice nebývá často citována.

Jako celek hodnotím práci jako zdařilou a samozřejmě ji **doporučuji** k obhajobě.

V Mladé Boleslavi dne 12.1.2023

.....

Podpis vedoucí práce.